

**OSNOVNIM ŠOLAM
OSNOVNIM ŠOLAM S PRILAGOJENIM PROGRAMOM
GLASBENIM ŠOLAM
ZAVODOM ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE OTROK IN MLADOSTNIKOV S
POSEBNIMI POTREBAMI
SREDNJIM ŠOLAM
DIJAŠKIM DOMOVOM
VIŠJIM STROKOVNIM ŠOLAM**

Številka: 092-1/2019

Datum: 19.3.2019

Spoštovani,

dejstvo, da je delodajalec in poslovodni organ vzgojno-izobraževalnih zavodov ravnatelj/-ica oziroma direktor/-ica, pomeni, da je pristojnost tako odločanja o zaposlovanju delavcev/-k kot tudi sprejemanja poslovnih odločitev v njegovih/njenih rokah. Dejstvo pa je tudi, da so sredstva za plače oziroma za izvajanje javne službe v vzgojno-izobraževalnih zavodih javna sredstva, ki se posameznemu javnemu zavodu dodelijo glede na veljavne normative in standarde oziroma metodologijo za financiranje izobraževanih programov.

Ker je v zadnjem času tudi na področju vzgoje in izobraževanja zaznati vedno večji porast primerov prenosa izvajanja t. i. podpornih dejavnosti (predvsem čiščenja itd.) na zunanje izvajalce, vas pozivamo, da s svojim ravnanjem podprete aktivnosti našega ministrstva, ki si prizadeva, da bi se v javnem sektorju omejil prenos izvajanja rednih podpornih del, ki so potrebna za nemoteno delovanje organa (oziroma zavoda), na zunanje izvajalce. MIZŠ je tako že pozvalo pristojno ministrstvo za javno upravo, da nam omogoči, da tudi sami na našem ministrstvu zaposlimo osebe, ki pri nas preko zunanjih izvajalcev skrbijo za čiščenje in varovanje.

Ustava RS opredeljuje Slovenijo kot socialno državo. Zato menimo, da je treba storiti vse, da se nestabilne in začasne oblike zaposlitve v čim večji možni meri omejijo. Nestabilne in začasne oblike zaposlitve vodijo v družbeno tendenco povečevanja socialne negotovosti in družbene neenakosti. V dokumentu Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z naslovom »Za dostojno delo« lahko med drugim preberemo: *»Porast atipičnih oblik dela v razvitih gospodarstvih je posledica pritiskov po vse cenejši produkciji dobrin in storitev, kjer enega izmed glavnih stroškov predstavljajo stroški dela, ter vse bolj fleksibilni organizaciji delovnih procesov.«*

Zavedati se moramo, da je dobičke zasebnih izvajalcev storitev v delovno intenzivnih panogah, kamor sodijo vse storitve, ki jih javni zavodi navadno oddajajo zunanjim izvajalcem (npr. čiščenje, varovanje, gostinstvo, računovodstvo), ob nizkih cenah mogoče doseči le s preobremenjevanjem zaposlenih in (žal tudi) kršenjem njihovih pravic, kar načenja tudi njihovo zdravje in varnost.

S tem zasebniki stroške delno prelagajo na zaposlene, delno pa jih posredno tudi socializirajo (tj. prelagajo na pleča skupnosti in države). Posebej velja izpostaviti pomislek glede zdravja delavcev, saj so delavke in delavci pri zunanjih izvajalcih soočeni z izjemno visoko intenzivnostjo in ekstenzivnostjo dela, kar ima lahko izrazito negativne posledice na njihovo zdravje. Ob tem je nezanemarljivo tudi dejstvo, da smo kot družba ob izraziti želji po minimaliziranju stroškov velikokrat oškodovani pri kvaliteti storitev v javnih zavodih, saj je v nasprotju z javnim sektorjem, katerega glavni motiv delovanja je zagotavljanje dostopnih in kvalitetnih storitev, temeljni motiv zunanjega izvajalca dobiček.

Obenem s t. i. »outsourcingom« segmentiramo delavce – na tiste, za katere veljajo določbe kolektivne pogodbe javnega sektorja, in na tiste, za katere omenjene določbe ne veljajo. Tako se nekaterim skupinam delavcev v javnem sektorju arbitrarno onemogoča dostop do zagotovljenega enakega obsega pravic ter s tem praktično povzroča neenako obravnavo delavcev znotraj istega delovnega okolja.

Zato menimo, da je treba storiti vse, da se nestabilne oblike zaposlitve v čim večji možni meri omejijo, saj nestabilne zaposlitve ljudem otežujejo npr. načrtovanje prihodnosti in jim ne zagotavljajo ustreznega standarda socialne varnosti. Menimo, da je zgolj zaradi stroškovne upravičenosti prenašanje podpornih dejavnosti javnega sektorja na zunanje, zasebne izvajalce neprimerno, saj se s tem nedvomno zmanjšuje stabilnost delovnih razmerij in posledično tudi socialna varnost zaposlenih, ki takšno delo opravljajo. MIZŠ se zato zavzema za rešitev problema izvajanja podpornih storitev (čiščenje, varovanje itd.) preko zunanjih izvajalcev v javnem sektorju, in sicer tako, da bi bili delavci, ki te storitve redno in kontinuirano izvajajo v organih državne uprave in javnega sektorja, v njej tudi zaposleni, z namenom »zaježitve« prekarnosti in potencialnega izkoriščanja delavcev (kar velja tudi za primere t. i. »outsourcinga«).

Predlagamo, da tudi za izvajanje nalog čiščenja in drugih podpornih aktivnosti zaposlite javne uslužbenke znotraj vašega zavoda in ne prenašate teh dejavnosti na zunanje izvajalce. Podpora takšnemu zaposlovanju izhaja tudi iz določbe devetega odstavka 60. člena ZIPRS1819, ki določa, da se lahko v letu 2019 v kadrovskem načrtu neposrednega ali posrednega uporabnika proračuna poveča dovoljeno število zaposlitev, če gre za zaposlitev oseb, ki opravljajo delo pri zunanjem izvajalcu dejavnosti, ki je prevzel dejavnost oziroma storitev, ki je trajne narave, od neposrednega oziroma posrednega uporabnika proračuna, in je pogodba o prevzemu dejavnosti še veljavna.

Prosimo vas, da nas v navedenih prizadevanjih podprete tudi z lastnim dobrim zgledom zaposlovanja takšnih posameznikov/-ic in nam s tem pomagate vrniti socialno dostojanstvo posameznikov, ki so (pre)pogosto prezrti in pozabljeni.

S spoštovanjem,

dr. Jernej Pikalo
MINISTER